

til 166,068 Kr., i 1888—89 til 130,016 Kr., i 1889—90 til 172,645 Kr., i 1890—91 til 216,192 Kr., i 1891—92 til 190,704 Kr., og i de sidste to Aar har Understuddet været ca. 200,000 Kr. aarlig. Med andre Ord, under de provisoriske Tilstande har Staten maattet yde et Bidrag til det kgl. Teater af ca. 1½ Mill. Kr! Man maa kunne sige sig selv, at naar Forholdene ere blevne saa uheldige, som de her have udviklet sig, vil man ikke med et Slag kunne bringe dem i Lave igen. Man maa gaa gradvis frem, og det er det, Kommissionen har forsøgt i det Forslag, som Kommissionen har anmodet Ministeren om at forelægge. Ved dette Forslag vilde man nu i det kommende Finansaar have reduceret Statens Tilskud til henimod 130,000 Kr., og det er mit Haab, at det maa kunne lykkes fremtidige Rigsdage at tilvejebringe en saadan Ordning, at Statens Bidrag bliver betydelig lavere. Men det har ikke været muligt under denne Debat at komme til Klarhed over, om Finansudvalget vil have, at Staten skal give et bestemt, fast aarligt Tilskud til Teatret, eller man som hidtil vil optage et Budget for Teatret paa Finansloven, hvilket nu ogsaa foreslaas paa dette Finanslovsforslag, et Budget, som Alverden, og saa Finansudvalget, ved ikke kan holdes. Det sidste tror jeg, er uheldigt. Det demoraliserer Forholdene i alt for høj Grad. Naar Teatrets Ledelse, Ministeren, alle Funktionærerne fra den øverste til laveste, havde en Følelse af, at Staten betaler, hvad der mangler, er der ingen, der har Interesse i at spare. Jeg tror derfor, at den forstandigste Ordning vil være den, at Rigsdagen endes om at tilstaa Teatret en fast aarlig Understøttelse og dernæst om at tilvejebringe saadanne Forhold ved Teatret, at dette maatte kunne klare sig dermed. Man har jo forsøgt sig paa forskellig Maade i den Retning. Fra 1850—59 optog man paa Finansloven et detailleret Budget, lige som man nu staar i Begreb med at gøre og har gjort i de senere Aar, men Mænd som Tscherning og de gamle Bøndervenner ivrede meget derimod, fandt det urigtigt, at Finansudvalget skulde sætte sig hen og gaa i Detailler med Hensyn til enhver Udgiftspost paa det kgl. Teaters Budget, og derfor kæmpedes der her i Folketinget for, at man skulde komme bort deraf og gaa over til at fastsætte et aarligt Tilskud. Det gjorde man saa ogsaa i en Række af Aar, fra 1859 til 1875—76. Da var Statens Tilskud til Teatret 100,000 Kr. aarlig; i 1876—77 blev det nedsat til 60,000 Kr., og i 1878 strøg man det helt. Men i 1878—79 gif Rigsdagen tilbage til det

gamle Standpunkt fra 1850—59 og optog Teatrets Budget paa Finansloven, hvorefter Statskassen saa skulde godtgøre Teatret den aarlige Underbalance og modtage det aarlige Overskud. Det sidste har været let, thi, som sagt, kun et eneste Aar, nemlig i 1879—80, gav Teatret det af mig nævnte Overskud paa 213 Kr. 65 Ore! Det eneste Fingerpeg, der har været givet her for at kunne tilvejebringe et rimeligt Forhold mellem Statskassen og Teatret, er, forekommer det mig, det Forslag, der er stillet af Teaterkommissionen, men saa vidt jeg forstod, er Finansudvalget veget tilbage for de Bekostninger, som vilde medgaa til en Ombygning af Teatret. Jeg er enig med den højtærede Minister i, at Ordføreren har Ret, naar han paastod i sit Indledningsforedrag, at en Ombygning af Teatret, som af Kommissionen foreslaaet, vilde præjudicere det Spørgsmaal, hvorvidt alle tre Kunstarter fremdeles skulde benytte det kongelige Teater som hidtil, eller man skulde lade nogen af Kunstarterne rykke ud til en anden Scene. Det er min Opfattelse, at hvad enten man bruger Teatret som nu til Skuespil, Opera og Ballet, eller til Opera og Ballet alene, eller kun til Skuespil, vil denne Ombygning af Teatret være en økonomisk forsvarlig Foranstaltning. Naar man virkelig vil tilvejebringe et bedre Budget for det kongelige Teater, skal man gaa to Veje. Man skal gøre, hvad man formaar for at tilvejebringe en større Indtægt og ligeledes gøre, hvad man formaar, for at formindste Udgifterne. Den projekterede Ombygning af Teatret vil gøre det muligt, at Teatret der igennem kan opnaa en større Indtægt, ligesom det er sikkert, at Udgiftskontoen paa forskellige Maader vilde blive mindre, hvis man gif til en saadan Ombygning. Den store Scene, man har faaet opført, foranlediger jo store Udgifter til et større Maskineri, til større Kuliser, til større Betjening — idet et stort Antal af Maskinfolk hver Aften skulle være engagerede i Teatret — til større Belysning o. s. v. Alle disse Udgifter, som dermed staa i Forbindelse, vilde i ikke ringe Grad kunne formindskes, dersom man gif til den af Kommissionen foreslaaede Ombygning. Denne har Udvalget ikke turdet tilraade, i det mindste ikke i Aar, og det maa altsaa være forbeholdt Fremtiden at se, hvorledes man vil komme til en endelig Ordning af dette Forhold. Men jeg beklager, som sagt, at man paa ny paa Finansloven opstiller et Budget, som ikke kan holdes. Det glæder mig imidlertid, at man dog ved de førte Forhandlinger har opnaaet det, at den højtærede Minister med Hensyn til Udgiftsbudgettet har lovet, at han